

10-dik Szám.

N E M Z E T I

T Á R S A L K O D Ó

September 5dik napján 1837.

MEGMUTATÁSA ANNAK, HOGY NAPOLEON
BONAPARTE SOHA SEM LÉTEZETT.

(Europa. 1836.)

Napoleon Bonaparte — kiről olly sokat beszélnek és irnak — soha sem létezett; ő csak egy költött személy, és neve alatt a' nap van megszemélyesítve. Mind az, valami ezen hősről köztudat, a' világosság nagy csillagától kölcsönöztetett. Hogy okoskodásunk rendszere tisztán, 's állítványunk igaz volta világosabban állhasson elé, előlegesen leirjuk öszvétes kivonatát mind azoknak, a' miket ezen költött nagy emberről beszélnek és irnak.

Hős emberünket, Napoleon Bonapartenak nevezik? és azt irják, hogy ő a' közép tengernek egyik szigetében született? az ő anyja Laetitia nevű? és hogy nékie három leány és négy fiu testvérei lettenek volna, melly utolsók közül hárman királyok voltak?? — azt irják, hogy Napoleon Bonapartenak voltak két feleségei is, kik közül egyik nékie egy fiat szült?? mondják azt is, hogy az ő főnöksége alatt voltak 16 tábornagyjai (marsalai), kik közül 12 szolgált, és hogy ő egy nagy revolutiot végzett bé?? mondják róla még azt is, hogy némelly

Második félesztendő.

10

déli tartományokban győzedelmeskedett, és némely északiakban meggyőzetett?? végre, hogy ő 12 évi országlását, napkelet felőli jövetellel kezdve, n. nyugot felőli tengerbeni eltűntével végzette volna bé??

Mind ezek után, midőn megmutatjuk, hogy ezen részletes állítványok, a' naptól kölcsönöztek, úgy hisszük, hogy olvasóink megfognak győződni felvett tárgyunk igazságáról??

Először: mindenki tudja, hogy a' napot „Apollo”-nak nevezik a' költészek. Napoleon és Apollo között nem sok a' különbség, és még kevesebb leend, ha ezen nevek eredeti jelentésére visszamegyünk. Ugyan is jól tudjuk, hogy „Apollo” pusztító-t jelent, és hibatőleg, ezt, a' görögök ruházták a' napra, midőn Troja alatt égető sugáraival, és hévsége miatti betegségekkel táborjok nagy részit elpusztította, a' nap áldozó papjának Agamemnon-tóli bántalmáért, a' mint ezt olvasni lehet Homérosz Iliásának kezdetén; továbbá: a' görög költészek dús képző-erője, a' nap hev sugárait tüzes nyilakká változtatta, mellyeket a' megharagudott isten mindenféle szétszórt, 's el is pusztított volna velök mindent, ha engesztelő áldozatul, Kriszeist, az áldozó pap leányát vissza nem adták volna a' görögök. Így születék a' napnak Apollo neve! — De ha ez így nem történt volna is: Apollo, annyit tesz mint: Apoleon, melly származik az: Apollno, vagy Apoleo görög igéktől, mellyek ezt tészik: kiirtani, megölni, elpusztítani. Ha már kérdéses hősünket Apoleon-nak nevezték volna, úgy ő, a' nappal ugyan azon egy nevet viselt volna? és neve jelentésének is tökéletesen megfelelt volna? mert, azt írják róla, hogy a' legnagyobb emberirtó volt, mind azok között, kik valaha éltek. — Igen de, a' mi

költött személyünket, Napoleon-nak nevezik, következésképp, nevének kezdő N betűivel több betű van benne, és így: Apoleon-ból, Napoleon-t nem faraghatunk. Helyes! de még sem legyőzhetetlen ellenvetés. A' Napoleon szó, vagy hibáson, vagy csak összevonva íratik és mondatik; mert Párizsban sok emlékkövekre ez a' név így van vésve: Neapolion, Ne vagy Nai, görög szó, és helybenhagyást jelent, mellyel t. i. valamely szó értelmének igazságot tulajdonítunk; következésképp: Neapoleon, annyit tévesen mint: igazi valóságos Apollo, vagy is, a' görögök napja.

De, mit műveljünk az ő más nevével? mi-nemü összeköttetésben van a' Bonaparte szó, a' napszak csillagával? — Ha, „bonaparte“ latinul, „jobb rész-t, vagy jobb részből való-t“ jelent, olyan valamiről van a' szó, mellynek két része van, jó és rossz, és a' melly valami, a' valóságos napra, Neapolionra, ruháztatik. Semmi sem ruháztathatik a' napra közvetlenebbül, mint az ő napszaki forgásának következményei, a' napszak és éjszak, vagy a' világosság és sötétség, mellyek közül az első az ő jelenlétéből, az utolsó pedig jelen nem létéből származik.

Ez egy allegoria, melly a' persáktól van kölcsönözve, kiknél az Ozmund és Arimán birodalmi jelentik a' világosság és sötétség birodalmait, vagy is, a' jó és gonosz lelkek hazáit. Az utolsóknak áldoztak ilyen igékkel: „a bi in malam partem“ (eredj a' rossz felé.) Hamár, a' mala pars (rossz rész), sötétséget jelent, úgy a' bona pars (jó rész), világosságot kell hogy jelentsen. A' napszaka ellentétele az éjszakának, és így nem lehet helyben nem hagy-

ni, hogy ezen név „Bonaparte“ a' napra ne vitetnék, különösen midőn ez éppen, a' Neapoleon, hibásan mondva Neapoleon név mellé van csatolva, melly is az irtak szerint nappot tézen.

A' görög hitrege szerint Apollo a' közép tengernek Delosz nevű szigetében született; azt mesézik, hogy Neapoleon is ezen tengernek egyik szigetében született volna? és czélszeresen Korszikát választották, melly Franciaországhoz olyan helyzetben áll, mint Delosz Görögországhoz, hol Apollonak fő temploma és oraculumma is volt. Pausaniász azt írja, hogy Apollót Egyiptomban is tisztelték, és ez is, a' nap és Neapoleon közötti ugyanazonságot igazolja, midőn azt mondják róla, hogy Egyiptomban, mint földfeletti lényt, mint Mahumed barátját úgy tisztelték, midőn hódolást fogadott el.

Neapoleon anyja, Laetitia? Laetitia, latinul örömet jelent, mellyen a' hajnal értetik, midőn ennek növekedő világossága, minden lényt örömmel tölt bé. Megjegyzésre méltó, hogy a' görög hitrege, az Apollo anyját Létónak nevezi; ebből a' rómaiak Látoná-t csináltak, és még jobban elrontva, a' mi évszázadunk Laetitiá-t, melly a' Lactor (örvendek) igének, vagy a' szokatlan Laetónak, magánérthetője — substantivuma. — És így, ez a' Laetitia, fijával a' nappal együtt, görög hitregéből vette nevét.

A' rege szerint: Laetitia ezen fijának valóan három leány testvérei; ezek minden kétségen kívül a' három kelleme (Gratiák), kik a' Muzsákkal együtt, az Apollo udvarának udvari dámái valóan.

Ezen új kori Apollonak voltanak négy fiu testvérei? Ezek, az évnek négy

szakaszai, melyet töstént bÉbizonyítunk. Napoleonnak négy fiu testvérei közül három király volt; ezek: a' tavasz, melly a' virágokon; nyár, melly a' gabonamezőken; és ősz, melly a' gyümölcsökön uralkodik. És, valamint ezen három év szakaszok, a' napnak hatalmas befolyásától függenek — azt mondják — hogy éppen így, a' Napoleon három fiu testvérei is, méltóságukat tőle vették 's tőle függöttek ?? — A' negyedik testvér nem volt király, mert az évnek négy szakasza közül a' tél is semmin sem uralkodik. Azonban párhuzamunk lerontása tekintetéből, ha valaki azt állítaná, hogy a' télnek is van min uralkodni, t. i. a' hóharmaton, havon, jegen 's a' t. így is készen vagyunk a' felelettel. Úgyan is: Napoleonnak megbukása után a' három testvérek egy 'olyan uradalomba útasítottak, mellynek „Canino“ nevü falu vala a' feje. Canino, jó a' „cani“ szótól, melly a' hideg öregkornak őszhajszálait jelenti, melly is hasonlólag a' télre emlékeztet, mert, a' költészek szerint, az erdők hajai a' domboknak, 's midőn ezeket hó és dér fedí, akkor az agg természetnek, a' dombokon fejér hajszálai vannak.

„Cum gelidis crescit, canis in montibus humor.“

És így a' caninói fejedelmek czimzetén, a' megszemélyesített telet kell érteni. Mert ugyan is, a' tél akkor kezdődik, midőn az esztendőnek három kellemes szakaszai elmúlnak, midőn a' nap legtávolabb van vidékeinktől, mellyeken az észak dühöngő gyermekei — a' szelek — dólnak, és fejér hóval béborítanak. A' három király testvérek akkor tértek Caninoba, midőn Napoleon — a' nap — eltávozott tőlök. Ezen természetes jelenet szolgáltatott alkalmát azon mesés állítványra is, hogy Franciaországba északi nemzetek ro-

hantak, hol egy több színű zászlót, melly az országot díszesíté, elragadtak, 's e' helyett egy fejért vittének, melly a' legkölteményibb Napoleonnak eltávozása után az egész országot elborította.

Felesleges lenne ismétleni, hogy ez a' télnek jelképe — emblemája, mellyet hozzánk az északi szelek hoznak, a' vidám színek helyett, melyek elenyésznek, minekelőtte tőlünk a' nap messze távoznék. Mind ezek olyan dolgok, mellyeknek a' mi évszázadunkban készült legelmésebb meséveli rokonságát mindenki könnyen átláthatja.

Napoleonnak voltanak két feleségei? Két felesége volt a' napnak is; egyik a' hold, görög hitrege szerént; másik a' föld, egyiptomiak hite szerént, olly megjegyzéssel, hogy a' napnak a' holdtól gyermeke nem volt, de a' földtől volt egy, a' kis Horusz; egyiptomi rege mondja, hogy Horusz a' nap által megtermékenyített földtől született, ki a' földművelés termékeit jelképezi; éppen így tették a' Napoleon fijának is születését martius 20kára a' tavaszi nap éj egyenletre, mert ekkor kezdődik a' földművelés termékeinek legdúsabb kifejlődése.

Napoleon egy dühös szörnyeteget, melly Franciaországot elnyomta volt, és a' mellyet revolutio hydrájának neveztenek, — meggyőzött?

A' hydra egy kigyó, e' pedig nem egyéb hanem a' Python kigyó, azon iszonyatos sárkány, melly Görögországot pusztította volt, de a' mellyet Apollo, a' még bölcsőben fekvő, megfojtott. Ez azt teszi, hogy Napoleon uralkodását a' francia revolutionnak megfojtásával kezdette el, melly éppen olyan chymerás állitvány mint a' többi róla költött mesék; mert: tudjuk hogy a' „revolutio“ szó a' latin „revolvo“tól

jő, melly egy kígyónak összekanyarult helyezeténel egyebet nem jelent.

A' 19-dik évszázad híres hősének voltanak 12 munkás tábornagyjai, és négy munkátlanok?

A' 12 első tábornagyokon érteni kell, a' 12 égi jegyeket, mellyek a' napnak, Napoleonnak igazgatása alatt forognak, mellyek közül mindenik a' számtalan csillagoknak egy egy osztályát vezérli, a' mellyek 12 osztályokra vannak osztolva. Ezek tehát azon 12 marsalok, kiket mesés kronikáink a' Napoleon császár 12 munkás tábornagyjainak neveznek. A' négy munkátlanok jelentik a' négy világtájakat, mellyek a' közönséges mozgás között mozdulhatatlan állapotban, a' munkátlanság jelei.

Napoleon a' deket dicsőségesen áthaladta, de midőn északfelé utazott, elbukott. Ez is tökéletesen a' nap pályáját jelenti. A' nap határtalanul csak délen uralkodik, a' mint ezt Napoleonról regélik. Tavasz napj egyenletkor eltávozik a' nap az egyenlítő vonaltól, hogy az északi földv felé juthasson, de három holdnapok multával, elérvén az északi fordító karikát, innen visszatérni kénytelenítetik ismét délfelé, a' midőn követi a' rák jegyet. Innen vették Napoleonnak képzetes (imaginarius) utazását északfelé Moszkába, és rák szerintes vissza utazását délfelé. És így mind az a' mit ezen híres hősről beszélnek, csak játékos czélzatok, a' nap pálya futására.

Végre: azoknak kik tenger parton laknak úgy tetszik mintha a' nap n. keleti tengerből jöne fel, és n. nyugotiba haladna le; így írják le ezen jelenetet a' költészek is; es ezt kell nekünk is érteni, midőn azt mondják, hogy Napoleon n. keletfelőli tengeren (Égyiptomból) jött Fran-

cziaországba, és hogy ő, n. nyugoti tengeren tünt el, 12 évi országlása után, melly is a' nap szaknak 12 órája, mellyekben t. i. a' nap látható.

„Il n'a regné qu'un jour“ (ő csak egy nap uralkodott), ezt mondja az „Új messéniak“ szerzője, midőn Napoleonról szóll, és midőn hőszünk felemelkedését, elesését és eltűnését írja le. Ez a' derék költész is, hozzánk hasonlólág, csak Napoleonban találja a' nap másolatát. — Nincs is másképpen: ezt bizonyítják az ő, és anyja neve; három leány- és négy fiu testvérei; két felesége; fija, tábornagyjai; hőstettei; születésének helye; azon világtáj melly felől jött, hogy uralkodásának pályáját elkezdje; azon idő mellyet ebben eltöltött, azon helyek, mellyekben uralkodott; azon pont, mellynél szerencséje megfordult; és azon regio, hol ő eltűnt, haloványon és koronátlanul; mint Delavigne a' költész mondja. /Central University Library Cluj

Mind ezek által meg van mutatva, hogy év századunk kérdésbeni hőse egy allegorikai személynél egyéb nem volt, és az ő attributumai a' naptól kölcsönöztettek, 's következésképpen Napoleon Bonaparte — kiről olly sokat beszélnek és írnak, soha sem élt; a' róla regélő emberek írása 's beszéde csak „Qui pro quo“ -ból származik, és hogy ezeket a' 19dik század hitregéje valóságos lett dolog helyett vette.

T. E. J.

A' J E L E N K O R.

Szivem vágyainak legfőbbike volt, ifuságom kezdetétől fogva erkölcsi erővel teljesnek, az az szabadnak és gazdagnak, szóval: Európa miveltebb nemzeteivel valahára egy sorban állani látni ma-

gyar nemzetemet! A' historia mezején is lelkesedve öleltem a' nagy Lajos és Hunyadiak időszakait, 's képzelődésem szárnyain vissza varázsoltatván a' multba, egyszerre szabadabban kezdettem lehelleni, 's nemzeti büszkeséggel eltelve úsztam gondolatim tarkás tengerében. Oh! de végre Mohácshoz érkeztem; ő egyszerre letörte gyönyörűségem virágát, 's fanyar bánat fulánkját hagyá keblemben. Raj módjára zsibongott itt szerte szét gondolatom, 's egy boldogabb jövendőt vadászott, hogy nyugpontján megállhasson. Sokáig állék így függőn a' politicalai légben repdesve, várván egy remény sugárt a' hazai setétség felett. — Istenem! be későre virad, így kiálték fel magamban végre, 's nem hallék egyebet a' hazai földről, néhány középidőbeli rontsolt deák szóknál, 's lethargialis álomhoz illő derekas hortyogásnál. Álom és setétség borítá a' hazai halmokat, rónákat, 's csak egy félen lakó honfinak kalyibája ablakán láték néhány ölnyire ható erőtlen sugárokat. —

Nincsen nagyobb kín mint egy alvó nemzet tagjának lenni; így kiálték fel másodszer — a' midőn egy nagy teremnek ablakait szokatlan világosság borítá el. Oda repültem töstént, 's hát hazám sok fiait egybe gyűlve szemlélém; most már azon kecsegtető remény fogá el keblemet, hogy talán csak vége leszen a' nemzeti álomnak, mert számosan felébredtek egyszerre, 's ezek több álmas testvéreiket is felköltendik; de látom a' remény is úgy csalja meg sokszor az embert mint a' Delibáb az utazókat t. i. sok szép tárgyakat mutogatnak mindketten a' távolban, 's mikor oda érkezünk, többnyire csak árnyéklást találunk a' valóság helyett. Ugyan is magyar rokonim közt egyenetlenséget találék. A' jobb 's nagyobb rész azt kiáltá férfias elszánt-

sággal: Ébredjünk 's keljünk fel valahára 's több derék nemzetek példájára vivjük ki a' nemzeti-séget, annak dicsőségét, jól létét; hiszem több századokon keresztül eléggé kialhattuk magunkat. A' fel kelés korán van még — felele reá a' más fél — hiszem erőtelenek még lábaink — apáink is mind aluttak mint mi, — 's holtokig jól — aluttak. Az álom úgy is jó ízü, 's lesz ide hátrébb elég időnk még a' felkelésre; de egyszerre felkelni teljes lehetetlen; mert a' változtatás veszedelmes az egészségnek. Ekkor felállta egy 3dik felekezet. Ez a' felébredést 's felkelést kiáltókat nem csak nem pártolá, sőt e' felett dühösöknek 's eszelősöknek is nyilatkoztatá; mert ezek minden változásban fekete jövődőt huhogtak, 's a' csiga vérü menést is ánglus futtatásnak nézik; mert ők mint a' túnya föld csak öntengelyek körül forogván, a' haza nagy neve esmeretlen előttök. Előttök csak öncsaládi tüzhelyek esmeretes 's a' setétben minden fényest haza hordanának mint a' csóka. Ezek a' hazai boldogság épületére egy téglát sem akartak nyújtani; hanem szenvedélyesen aluvának a' Horatius parasztjával az idő nagy folyamának partjain, 's még a' boldog feltámadás is terhekre lett volna talán! A' 4dik osztálybeliek (beati simplices) szájtátva várták a' dolog kimenetelét, hogy akkor a' győzedelmesekhez csatolhassák magukat.

Ezen vért rontó scenától éppen már elakarek távozni; midőn a' terem menyezete kétfelé válván, egyszerre Justitia, az igazság istenasszonya le-ereszkedett az égből. Ezen jelenésre az alvók serge is (akaraton kívül) felült az álomból (de még nem költ fel) 's beszédét az istenasszony így folytatá: „Magyarok! Édes anyám a' közvélemény, 's atyám az igazság azt bizták reám leányokra: mondanám meg nektek, hogy

a' köz jót tegyétek elébe mindég a' felekezeti, családi, 's személyes haszonnak. Nézzetek bé a' lefolyt idők szerencsétlen tükrébe, 's tanuljatok okosabbak lenni üstökös apáitoknál. Ne kívánjon mindenik első lenni; hanem a' versengés helyett munkálódjatok egy szívvel lélekkel a' köz jóra, 's így boldog leend marczongolt hazátok, 's az ő keblében ti is vele együtt fejenként.“ Ekkor az istenasszony tündéresen eltűnék, 's hazám felett viradni kezdett. —

A. Imre.

ENGEDELMESSÉG.

Ghodunow Borisz, (1598 — 1605-ben orosz czár) egykor az udvarában jelen volt bizonyos persa követtel felment az ügy nevezett, Ivan weliki'-re, a' Kreml*) közepén felemelkedett 's aranyzott bádoggal fedett két tornyok magasbbikára, honnan elragadó szépségű kilátás vala a' roppant terjedelmű fővárosra. Míg a' persa követ a' gyönyörű látvány bájait édelé az oriási magas toronyból, beszélgetésök szinte ész-

*) Az ő német mértföldnyi kiterjedésű Moszkaun négy fő részekből áll. Egyik Kitaigorod vagy Középváros. A' Kitaigorod elnevezés 'Chínától' vagyon, melyet az oroszok 'Hitai'-nak neveznek nyelvöken. A' közép város pedig azért említették Kitaigorodnak, mert abban van a' chinai portékák árúhelye. Ezen közép városban van a' Kreml vagy Kremelin nevű régi császári lakástély a' hozzátartozó fő templommal, melyben a' császárok felkenetni 's koronáztatni szoktak. A' második része Moszkaunak Czargorod vagy czárváros, melly félhold formán kanyarodik Kitaigorod mellé. Ezt fejer köfal köríti, honnan Bialgorod vagy fejer városnak is nevezetik. Itt egy egyetem virágzik. Moszkaun harmadik része Semlaniogorod (hajdon Skorodow) és a' negyedik: Samoscoaretc.

re véltlenül azon engedelmességre fordult, melyet a' Moszkau 's Ispahán uralkodói nyernek híveiktől. A' czár e' közben úgy nyilatkozék, hogy ő bizton számíthat az övéinek feltétel-
 letlen hívségére 's engedelmességére elannyira, hogy ha birodalma legfőbbjei akármellyikének parancsolná, mi szerint az ő kedvéért ugordjék-
 ki a' torony ablakán, parancsát legott teljesed-
 ve láthatná. A' persa követ hihetlenségére, melly annak gyenge mosolyán feltűnt, annyira vette a' czárt, hogy késelem nélkül egyet a' legelőke-
 löbb bojárjai közül oda hivatott. Az alázat-
 teljesen megjelenvén, mély tisztelettel várt uralko-
 dója parancsolatára. „Nem tennéd-e érettem a-
 zon szolgálatot — szólla a' czár — hogy rólam
 eshárítsd a' gyanút, mintha én dicsekvő vagy ha-
 zug lennék?“ A' hű alattvaló háromszori alázat-
 os meghajlás után így felelt: „Parancsoltál, u-
 ram! 's szolgád engedelmeskedni fog, ha élteben
 kerül is.“ „Jól van — monda Borisz — tehát
 haladék nélkül szökjél ki e' torony ablakán.“ Er-
 re a' hű alattvaló, ki közel álla az ablak-pár-
 kányhoz, jobbját hallgatással szívére nyomta, a'
 czár előtt meghajlott, könnyörgő pillanatját az ég-
 hez irányzá és hirtelen a' borzasztó mélységbe
 magát lezuhintá. Hijában sietett feléje a' czár őt
 megragadni, hogy visszatartóztathassa, minthogy
 csak próbára akarta volt őt kiállítani, a' nélkül,
 hogy parancsát teljesíttetni akarta volna. Ő már
 a' torony aljánál feküdt szerte zúzottan. Borisz
 őt hercegi fény 's pompával temetteté el, hoz-
 zá tartozóit gazdag ajándékokkal ellátta 's gyer-
 mekeit a' legfőbb hivatalokra emelte.

ÜVEGSZÖVET.

Egy lillei *) szorgalmas férfit, Dubois Bommel, az üveg hajlékonyvá tehetése mesteriségét a' tökély oly magas fokára vitte, hogy most képes belőle egész szöveteket készíteni, mellyek fényre, színjátékra (Farbenspiel) 's sugárzatra mind azt felül mulják, mit valaha emberi igyekezet bársonyból vagy selyemből arany 's ezüstteli öszveköttéssel avagy azok nélkül előtudott állítani. Dubois Bommel illy nemű szöveget legelőbb egy tudós társaság elébe terjeszté. E' szövetek igazi tartósok, hajlékonyok 's azon mások feletti elsőségük, hogy színfényöket nem veszti el. Az említett tudós társaság egyik tagja így ír róla: „Képzelden az ember egy szobát, melly egészen bé legyen vonva illy üvegekelméből készült szőnyeggel: oly terem fog előtte állani, melly mind ahhoz hasonló lesz, a' mit a' képzelet fénylőt képes elértemteni 's melly az „Ezer egy éjszaka“ varázspalotáinak csudait is előidézi, mert a' világosság sugárai, mellyek ezen — minden féle színekkel 's árnyéklatokkal ellátható — hajlékony 's átlátszó kelmékben ezer meg ezer irányban megtörődnek 's visszasugároznak, oly tekintetet adnak ama' szobának, mintha ez gyöngyökből, gyöngyházakból 's gyémántokból állana, vagy mintha gránát, zafir, topáz, rubin 's smaragdokból lenne alakítva, mellyek csillagokban, rózsagyémántokban (Rosette), bokrétákban

*) Lille (Sz. 50° 37' 50" H. 20° 44' 16"). Franciaországban Nord departement fővárosa, mellyben a' tudományok, szép művészetek, mesterségek 's kereskedés virágzó állapotban díszlenek. Lille egyszersmind úgy is nevezetes, mint születési helye Alain hittudósnak, Dubois János (Johannes Sylvius) orvosnak, 's Gosse lin földírónak.

vagy kellemes füzérekben játszanak végetlen különféleséggel.“ A' szerfelett nevezetes szövet fel-
találója aranyemlékjellel jutalmaztatott.

M E Z E R A Y N É.

A' párizsi fenyítő rendőri-törvényszék előtt minapokban a' következő, félig nevetséges, félig érzékenyítő vallatás történt: Az elnök Mezeraynéhoz: „Verte-e Kegyedet gyakran a' férje?“ Mezerayné: „Istenem! Elnök úr, én arról soha senkinek sem panasztoltam.“ Az elnök: „Azt tudom, de a' szomszédok, kik férje magaviseletén megbotránkoztak, panaszt tettek ellene a' királyi ügyésznél.“ Mezerayné: „A' szomszédok azzal igazságtalanságot követtek el; én a' legjobb egyetértésben élek férjemmel.“ Az elnök: „Mit Kegyed mond, becsületére válik; de törvényszék előtt áll 's az igazat ki kell mondania.“ Mezerayné sirva: „Én az igazat kifogom mondani.“ Az elnök: „Régótától fogva szokása-e férjének, hogy Kegyedet verje?“ Mezerayné: „1814 óta, de ezt nem kell rosszaságra magyarázni; ez csak bújának következése, melly rajta akkor hatalmazott el, midőn a' császár többé nem vala császár. Szegény férjem, ah milly hévvel szereté a' császárt! Azon pillanatig soha legkisebb ütéssel sem illetett. De midőn a' császár oda volt, ivásnak adta magát 's engemet verni kezdett.“ Az elnök: „Ugy látszik, hogy Kegyeddal nagyon rosszul bánt.“ Mezerayné: „O nem, elnök úr; bizonyosága lehet állításomnak az, hogy én igen jó állapotban vagyok, semmi részemet nem törte-öszve.“ Az elnök (a' bévádlotthoz): „Mezeray, hallja, mint buzgolko-

dik nője mentegezni Önt? Kegyed nagyon méltó a' büntetésre. Mezeray: „Nem hibám; miért tették le a' császárt?“ Az elnök: „De a' nem ok, hogy feleségét verje.“ Mezeray: „Az erősebb, mint én; ha császáromra gondolok, a' vér fejemre tolúl 's kénytelen vagyok őt verni.“ Az elnök: „s Kegyed gyakran gondol a' császárra?“ Mezeray: „Naponként.“ Mezerayné: „Ne higgyen neki elnök úr, csak dicsekszik.“ Mezeray: „Kérdje meg Kegyed, nem megszüntem-e őt verni, mikor a' császár visszatért?“ Mezerayné: „Igen, az igaz, mart. 20-tól fogva ő igen jó volt, april. 's májusban is, csak junius vége felé kezdé el viszont“ Mezeray: „A' waterlooi ütközet után, az igaz.“

Az öreg katona három hónapi fogságra ítéltetett 's az elnök figyelmezteté Mezeraynét, hogy ha férje tovább is verni fogná, elválhatik tőle, mire ő: „o nem, elnök úr! ő gyermekeimnek atyja, 's ha szomszédaim nem szállának, soha bé sem panasztam volna. A' szegény ember!“

JOURNALISTIKA.

Az észak-amerikai statusokban 1836ban 1265 politicalai nempoliticalai időszaki irások jelentek-meg (Bostonban 84); Franciaországban 513 (Párizsban 197); Nagybritanniában 480 (Londonban 140); Poroszországban 283; Olaszországban 188 (Mailandban 25, Nápolyban 24, Velenczében 10, Romában 9); Svédországban 103 (Stockholmban 27); Spanyolországban 86; Oroszországban 80; Ausztriában 72 (Bécsben 21); Keletindiában 63; Németalföldön 52; Brasiliában hasonlólag 52; Schweizban 50; Nyugatindiában 20; Van-Diemen földén 9;

Új déli Walesben 7; Görögországban 5. Ez utóbbi a' jelen évben 19-re szaporodott.

ÉRTESÍTŐ LEVELEK.

1.) X. helységben a' közelebbről tartandó tisztújítás alkalmával Élődi úr 's részesei választási jusok, közönséges árverés útján három egymás után következő holnapokra, a' többet ígérőnek haszon bérbe ki fog adattatni. Az árverés idő pontja, estve nap hanyatlásától kezdve éj viradtáig fog tartatni, szeszszel tölt üveg lámpák világánál. Bánat-bor egy veder; de a' melly az árverés végződésével nem fog visszaadatni. Az eladás feltételei iránt bővebb felvilágosítást kapni minden érdemtelenül nagyra lépett tiszt uraknál.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

2.) N. úr szerencsésen megtalálta a' bölcsesség követ; mert el tud lenni a' világi jók nélkül mi után szülőitől örökített javait philosophusi meggyőződéséből elpazérolta. Illy magas characterének érzetében, nehogy önzéssel, vagy külökdéssel vádoltassék, állandóul el szánta magát köz hivatalt viselni nagy bátyja haláláig, hazájának szolgálendő. Kinek is számára hivatal kerestetik. N. úr szeret jól enni, jobban inni, semmit nem dolgozni, ősei érdemeivel dicsekedni, mindenben hibát keresni és veszekedni. Melly tulajdonokat elbirhatásra legyen idomitva a' keresett hivatal. Ha kész hivatal nem találtatik, egy megürült pensio is elfogadtatik.

M. P.

Igazítás. A' N. Társ. 9-dik számában, a' 133 l. 13-ik sorban 'czélszeü' helyett olv. 'czélszerü'; a' 143-dik l. 14-ik sorban 'Monopolista' helyett olv. 'Monophysita.'